

Brussel, 1 december 2023
(OR. en)

16040/23

**Interinstitutioneel dossier:
2023/0227(COD)**

**AGRI 749
AGRILEG 314
SEMENCES 109
PHYTOSAN 119
FORETS 188
CODEC 2279
IA 340**

NOTA

---

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers (1e deel)/de Raad
nr. Comdoc.:	11503/23
Betreft:	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de productie en het in de handel brengen van plantaardig teeltmateriaal in de Unie, tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2016/2031, (EU) 2017/625 en (EU) 2018/848 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van de Richtlijnen 66/401/EEG, 66/402/EEG, 68/193/EEG, 2002/53/EG, 2002/54/EG, 2002/55/EG, 2002/56/EG, 2002/57/EG, 2008/72/EG en 2008/90/EG (verordening betreffende plantaardig teeltmateriaal) - Voortgangsverslag

---

I. INLEIDING

1. Op 5 juli 2023 heeft de Commissie twee nauw samenhangende wetgevingsvoorstellen aangenomen om de regels inzake de productie en het in de handel brengen van plantaardig teeltmateriaal en bosbouwkundig teeltmateriaal in de EU te herzien en te actualiseren. Ze maken deel uit van het voedsel- en biodiversiteitspakket van de Commissie, een reeks wetgevingsvoorstellen die ook betrekking hebben op bodemgezondheid, nieuwe genomische technieken en de gedeeltelijke herziening van de kaderrichtlijn afvalstoffen. Ze zijn op 6 juli 2023 bij de Raad ingediend.

2. Momenteel bestaat de wetgeving uit een richtlijn betreffende de gemeenschappelijke rassenlijst van landbouwgewassen en elf richtlijnen voor het in de handel brengen van zaden, plantaardig teeltmateriaal en bosbouwkundig teeltmateriaal. Sommige richtlijnen dateren van de jaren 1960. Deze versnippering van de regels leidt tot uiteenlopende uitvoeringspraktijken in de lidstaten en hoge administratieve lasten voor de bevoegde autoriteiten en exploitanten. Bovendien is de huidige wetgeving niet coherent met andere wetgeving op het gebied van gezondheid van planten, officiële controles en ggo's, is ze uit wetenschappelijk oogpunt achterhaald en heeft ze innovatie nodig om betere variëteiten te promoten en zich aan te passen aan de nieuwe klimaatuitdagingen, teneinde de doelstellingen van de Green Deal te verwezenlijken, met name de “van boer tot bord” -strategie en de biodiversiteitsstrategie.
3. In het voorstel inzake plantaardig teeltmateriaal¹ wordt een nieuwe wetgevingsaanpak ingevoerd met een enkele verordening die tien richtlijnen voor het in de handel brengen vervangt. De verordening wil met name:
- het juridisch kader vereenvoudigen door middel van duidelijkere en geharmoniseerde regels;
  - de technische vooruitgang faciliteren om digitale en nieuwe technologieën, zoals het gebruik van biomoleculaire technieken, te bevorderen;
  - de administratieve lasten verlagen;
  - de beschikbaarheid waarborgen van hoogwaardig plantaardig teeltmateriaal dat is aangepast aan de veranderende landbouw- en milieuomstandigheden;
  - de voedselzekerheid, de instandhouding van plantgenetische hulpbronnen en de bescherming van de biodiversiteit waarborgen, en
  - de samenhang met de officiële controles en de fytosanitaire wetgeving verbeteren.

---

¹ Doc. 11502-23 + ADD 1.

De nieuwe verordening heeft betrekking op zaden en alle andere vormen van materiaal dat bestemd is voor de vegetatieve vermeerdering van hele planten. Ze heeft geen betrekking op bosbouwkundig teeltmateriaal, siergewassen, plantaardig teeltmateriaal dat naar derde landen wordt uitgevoerd of plantaardig teeltmateriaal dat voor andere doeleinden dan het in de handel brengen is bestemd.

4. In het Europees Parlement heeft de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling de hoofdverantwoordelijkheid en is de heer Herbert Dorfmann (PPE, Italië) benoemd tot rapporteur. Zijn ontwerpverslag is gepubliceerd op 10 november 2023. De Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid zal advies uitbrengen.

II. STAND VAN DE BESPREKINGEN IN DE VOORBEREIDENDE INSTANTIES VAN DE RAAD

1. De Commissie heeft op 6 juli 2023 het voorstel en de bijbehorende effectbeoordeling² tijdens een informele videoconferentie van de leden van de Groep genetische hulpbronnen en innovatie in de landbouw gepresenteerd, en vervolgens op 25 juli 2023 in de Raad Landbouw en Visserij.
2. De artikelen van het voorstel zijn tussen september en december 2023 verder onderzocht en uitvoerig besproken. Tijdens het Spaanse voorzitterschap zijn in totaal drie vergaderingen van de groep gewijd aan de behandeling en bespreking van de artikelen 1 tot en met 22 van het voorstel.

KERNPUNTEN EN VOORTGANG

3. De delegaties hebben zowel mondeling als schriftelijk een groot aantal technische opmerkingen gemaakt over de volledige tekst van het voorstel. Zoals hierboven vermeld, heeft het Spaanse voorzitterschap gewerkt aan een herziene tekst van de artikelen 1 tot en met 22 en geprobeerd rekening te houden met de meeste van deze opmerkingen, teneinde de inhoud van deze artikelen verder te ontwikkelen en te verduidelijken.

---

² Doc. 11694/23.

a) **Algemene opmerkingen**

De delegaties steunen in het algemeen de belangrijkste doelstellingen van het voorstel, die erop gericht zijn de huidige wetgeving inzake de productie en het in de handel brengen van plantaardig teeltmateriaal te verduidelijken, de consistentie te vergroten en de invoering van nieuwe wetenschappelijke en technische ontwikkelingen mogelijk te maken. Ze zijn ook ingenomen met het feit dat de twee pijlers van het huidige systeem (registratie van rassen en certificering) worden behouden.

In de algemene opmerkingen van de delegaties worden verschillende domeinen genoemd waarvan de bepalingen nader moeten worden uitgewerkt en verduidelijkt:

– **Administratieve lasten**

Veel delegaties zijn van mening dat, op basis van de inhoud van het voorstel, de administratieve lasten voor exploitanten en bevoegde autoriteiten op bepaalde gebieden zouden toenemen en onevenredig zouden worden.

Het voorstel bevat inderdaad aanvullende rapportage- en auditvereisten voor de bevoegde autoriteiten en een groot aantal machtigings- of registratieverplichtingen voor professionele exploitanten die de bureaucratie aanzienlijk doen toenemen. De invoering van toezichts- en controlevereisten voor gebieden die nog niet zijn gereguleerd, zoals machtigingen voor herverpakking en heretikettering of machtiging voor de productie van bepaalde soorten materiaal, verhoogt de administratieve lasten eveneens.

– **Rechtsinstrumentarium/bevoegdheid van de Commissie**

In het voorstel wordt een groot aantal bestaande richtlijnen samengevoegd tot één verordening. Sommige delegaties zijn van mening dat de bepalingen van het voorstel vaak vaag zijn en dat er een groot aantal gedelegeerde en uitvoeringshandelingen mee is gemoeid, wat tot rechtsonzekerheid, meer versnippering en incoherentie met de huidige nationale regels kan leiden. Die delegaties zijn van mening dat zal moeten worden gestreefd naar een evenwicht tussen meer harmonisatie en flexibiliteit voor nationale voorschriften.

– **Toepassing**

De verordening wordt drie jaar na de inwerkingtreding van toepassing. Sommige delegaties lijkt die termijn echter te kort omdat de verordening een groot aantal bepalingen voor uitvoeringshandelingen bevat. Die delegaties stellen dat de lidstaten meer tijd nodig zullen hebben omdat ze aanvullende nationale rechtshandelingen zullen moeten vaststellen.

– **Opname in de verordening betreffende officiële controles**

De voor- en nadelen van het opnemen van de wetgeving inzake plantaardig teeltmateriaal in het toepassingsgebied van Verordening (EU) 2017/625 (verordening officiële controles) moeten verder worden geanalyseerd. De delegaties vrezen dat de nadelen wel eens groter zouden kunnen zijn dan de voordelen, aangezien dit de administratieve en financiële lasten voor de bevoegde autoriteiten zal doen toenemen gezien de nieuwe audit- en rapportageverplichtingen.

– **Vrijstellingen**

Sommige delegaties uitten hun bezorgdheid over de vrijstellingen van registratie voor heterogeen materiaal dat wordt gebruikt voor conventionele landbouw, de vrijstellingen voor de uitwisseling van zaaizaad tussen landbouwers en plantaardig teeltmateriaal voor verhandeling aan eindgebruikers.

– **Waarde voor duurzame teelt en duurzaam gebruik/Onderscheidbaarheid, homogeniteit en bestendigheid**

Veel delegaties plaatsen vraagtekens bij de verplichtingen van de beoordeling inzake waarde voor duurzame teelt en duurzaam gebruik voor groenten en fruitgewassen. De kosten voor het uitvoeren van tests inzake waarde voor duurzame teelt en duurzaam gebruik op groente- en fruitrassen en de complexe organisatie van zulke tests kunnen voor middelgrote en kleine veredelingsbedrijven onhoudbaar zijn. Voorts bestaat er twijfel over de erkenning van alle tests inzake onderscheidbaarheid, homogeniteit en bestendigheid en inzake waarde voor duurzame teelt en duurzaam gebruik die door andere lidstaten worden uitgevoerd vanwege verschillende klimatologische omstandigheden en het huidige kwaliteitscontrolesysteem.

b) Opmerkingen bij de artikelen 1-22

De delegaties hebben met name de volgende opmerkingen gemaakt:

– **Onderwerp (artikel 1)**

Het is niet duidelijk of deze verordening bepalingen moet bevatten over de controle van teeltvoorwaarden of het gebruik van plantaardig teeltmateriaal voor andere doeleinden dan de productie van levensmiddelen, diervoeders en andere producten.

– **Toepassingsgebied (artikel 2)**

De vereisten voor opnemng van nieuwe soorten in het toepassingsgebied van deze verordening moeten worden verduidelijkt. Ook verzochten sommige landen om opnemng van een bepaling om bepaald plantaardig teeltmateriaal dat niet op de commerciële exploitatie van een ras is gericht, uit te sluiten van het toepassingsgebied van deze verordening, de zogenaamde “gesloten kringloop”-bepaling.

– **Definities (artikel 3)**

Sommige definities moeten worden geherformuleerd om bepaalde aspecten te verduidelijken, met name de definitie van: “eindgebruiker”, “instandhoudingsras”, “officieel erkende beschrijving”, “kwaliteitsorganismen”, “in de handel brengen”, “afwijkend type” en “hybrideras”; andere moeten worden afgestemd op de definities in de fytosanitaire wetgeving (bijvoorbeeld “professionele exploitant” en “zaden”) of op het OESO-programma voor zaaizaad. Tot slot verzochten veel delegaties om schrapping van “multiklonaal mengsel”. De definities zullen een tweede keer worden besproken in het licht van een volledig eerste onderzoek van de artikelen waarop zij betrekking hebben.

– **Algemene voorschriften voor de productie en het in de handel brengen (artikelen 5-10)**

Plantaardig teeltmateriaal van in bijlage 1 opgenomen soorten kan alleen worden geproduceerd en in de handel worden gebracht als de soort is geregistreerd in een nationaal of Europees rassenregister en alleen als het tot de volgende categorieën behoort (prebasis, basis, gecertificeerd en standaard). De uitsluiting van commercieel zaaizaad wordt nog besproken. Afwijkingen in verband met de registratie gelden voor heterogeen materiaal, plantaardig teeltmateriaal voor verhandeling aan eindgebruikers of tussen instandhoudingsnetwerken en uitwisseling van zaaizaad tussen landbouwers.

Geselecteerde klonen en polyklonaal plantaardig teeltmateriaal kunnen ook worden opgenomen in specifieke registers en kunnen worden geproduceerd en verhandeld volgens specifieke regels. Sommige delegaties wezen erop dat die bepalingen niet van toepassing mogen zijn op klonen of multiklonale mengsels.

Een professionele exploitant kan door de bevoegde autoriteit worden gemachtigd om onder officieel toezicht certificering te verrichten van plantaardig teeltmateriaal voor prebasis-, basis- en gecertificeerd materiaal of zaad. In dit verband verzochten sommige delegaties erom de mogelijkheid te behouden om machtigingen voor bepaalde gevoelige activiteiten af te wijzen. Daarnaast gaven zij aan dat zij certificering van plantaardig teeltmateriaal onder officieel toezicht alleen kunnen steunen als de gedetailleerde regels inzake controles een nationale bevoegdheid blijven. Sommige delegaties verzochten er ook om deze bepalingen in overeenstemming te brengen met de verordening officiële controles.

– **Etikettering (artikelen 15 tot en met 20)**

Er worden voorschriften voor de etikettering van plantaardig teeltmateriaal vastgesteld om de correcte identificatie ervan te waarborgen. De delegaties verzochten om verduidelijking van een aantal aspecten, met name wat betreft de naleving van de verplichtingen inzake plantenpaspoorten in de fytosanitaire wetgeving, en wat betreft specifieke voorschriften voor verschillende soorten plantaardig teeltmateriaal met verplichte etikettering.

– **Mengsels van zaden (artikelen 21 en 22)**

Een aantal delegaties verzocht om ook zadenmengsels te kunnen maken met soorten die zijn opgenomen in bijlage I, deel B, en met andere soorten die niet onder deze verordening vallen, aangezien dit momenteel mogelijk is op grond van de geldende wetgeving.

4. Het voorzitterschap is van plan deze besprekingen in de komende weken voort te zetten en zal werken aan een tekst van het voorzitterschap. Het voorzitterschap zal op 19 en 20 december 2023 tijdens een informele videoconferentie met de leden van de groep de herformuleringsvoorstellen van het voorzitterschap³ voor de tot dusver besproken artikelen presenteren, teneinde de inhoud ervan verder te ontwikkelen en te verduidelijken.
5. Voortbouwend op de vooruitgang die door het Spaanse voorzitterschap is geboekt, is het aantredende Belgische voorzitterschap voornemens op technisch niveau aan dit dossier voort te werken.
6. In het licht van het bovenstaande wordt de Raad verzocht nota te nemen van de vorderingen die geboekt zijn bij de bespreking van het voorstel, en van gedachten te wisselen.

---

³ Doc. 16295/23 (wordt binnenkort gepubliceerd).